

Medeni Bir Tartışma İçin Gerekenler

Ediz Dikmelik

Bu listenin aslı, David Chalmers tarafından panel, seminer, ya da sunum gibi akademik felsefe konuşulan ortamlar için oluşturuldu. Türkçeye çevirip, çocukların ve gençlerin felsefe konuştuğu topluluklar için uyarladım. Çıkardığım ve biraz değiştirdiğim maddeler oldu. Maddelerin çoğu felsefe konuşmaları dışında daha bir çok tartışma ortamına uygulanabilir.

1 Saygıyla ilgili normlar

1. Kibar ol.
2. Söz kesme.
3. Bir fikre itirazını dile getirirken, o fikri kesin keskin çürütüyormuşsun gibi davranma. İtirazına iyi bir cevap olabileceği ihtimalini göz ardı etme.
4. Asla inanmayan ya da asla kabul etmeyen biri olma.
5. Gözlerini devirme, surat yapma, insanlara gülme, vb.
6. Asıl tartışmaya paralel yan konuşmalar başlatma.
7. Topluluk üyelerinin iyi fikirlerini teslim et.
8. İtirazlarını insanlara değil, dile getirdikleri tezlere yönelt.

2 Yapıcılıkla ilgili normlar

1. İtiraz etmekte hiçbir sorun yok, ama yapıcı olmak da iyidir. İnsanların düşüncelerinin üstüne bir şeyler koyabilir, konularını güçlendirebilirsin. İtirazları dahi yapıcı bir şekilde dile getirmek mümkün.
2. Bir itiraz tamamıyla yıkıcı bile olsa, itirazın içinde pozitif bir katkı bulmak mümkün olabilir.
3. Eğer bir düşüncenin değersiz olduğunu ya da kendisinden öğrenilebilecek hiçbir şey olmadığını düşünüyorsan, bu konuda yorum yapmadan önce iki kere düşün.
4. Aynı itirazı tekrarlayarak insanları pes ettirmeye çalışma.
5. Felsefe birilerinin kazanıp birilerinin de kaybettiği bir müsabaka değildir. Alakalı: Felsefe bir "Dövüş Kulübü" değildir.

3 Başkalarını dahil etmeyle ilgili normlar

1. Tartışmaya hükmetmeye çalışma.
2. Söz aldığında tek bir yorumda bulun. (Yorumunu açıklayabilir ya da geliştirebilirsin. İki ayrı konuda yorum yapacaksan, ikinci yorum sıranın sonuna geç.)
3. Kısa konuş. Sorduğun sorunun ya da yaptığın yorumun lastik gibi uzamasına izin verme.
4. Daha önce söz alanların katkılarını teslim et.
5. Basit ya da yüzeysel olduğunu düşündüğün sorularını sormanda bir sakınca yok.
6. Örnek kullanırken başkalarına kırıcı gelebilecek ya da rahatsızlık verebilecek örnekler seçme.